

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Historical

تاریخی

فرستنده: ا. م. شیری
۲۶ مارچ ۲۰۱۴

[قانون اساسی ستالینی اتحاد شوروی]

[۴]

فصل سوم

مقامات عالی قدرت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اصل ۳۰- عالی ترین مقام قدرت دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی می باشد.

اصل ۳۱- شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی کلیه حقوقی را که به موجب اصل ۱۴ قانون اساسی به اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی واگذار شده، اجراء می نماید. در صورتی که این حقوق از روی قانون اساسی داخل در صلاحیت مقامات اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که تابع شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی هستند یعنی هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و وزارتخانه های اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نباشند.

اصل ۳۲- قوه مقننه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی منحصر است به شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی.

اصل ۳۳- شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از دو مجلس عبارت است: شورای اتحاد و شورای ملیتها.

اصل ۳۴- شورای اتحاد از طرف اتباع اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دایره حوزه های انتخابیه به میزان یک وکیل از طرف هر سیصد هزار نفر انتخاب می شود.

اصل ۳۵- شورای ملیتها از طرف اتباع اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در دایره جمهوری های متحده و خود مختار، ایالات خودمختار و نواحی ملی از روی قاعده ذیل انتخاب می گردد: از هر جمهوری متحده ۲۵ وکیل، از هر جمهوری خودمختار ۱۱ وکیل، از هر ولایات خودمختار ۵ وکیل و از هر ناحیه ملی یک وکیل.

اصل ۳۶- شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی برای مدت چهار سال انتخاب می گردد.

اصل ۳۷- هر دو مجلس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یعنی شورای اتحاد و شورای ملیتها دارای حقوق یکسانی می باشند.

اصل ۳۸- ابتکار قانون گذاری به شورای اتحاد و شورای ملیتها به یک درجه تعلق می گیرد.

اصل ۳۹- قانون موقعی مصوب شمرده می شود که از طرف هر دو مجلس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به اکثریت ساده آراء تصویب شده باشد.

اصل ۴۰- قانون مصوبه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به زبانهای جمهوری های متحده با امضای رئیس و دبیر هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی منتشر می گردد.

اصل ۴۱- دوره های اجلاس شورای اتحاد و شورای ملیتها در یک زمان آغاز و ختم می گردند.

اصل ۴۲- شورای اتحاد رئیس شورای اتحاد و دو معاون او را انتخاب می نماید.

اصل ۴۳- شورای ملیتها، رئیس شورای ملیتها و دو معاون او را انتخاب می نماید.

اصل ۴۴- رؤسای شورای اتحاد و شورای ملیتها به جلسات مجلس های مربوطه ریاست نموده و انتظام داخلی آنها را اداره می نمایند.

اصل ۴۵- در جلسات مشترک هر دو مجلس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی رؤسای شورای اتحاد و شورای ملیتها متناوباً ریاست می نمایند.

اصل ۴۶- دوره های اجلاس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی سالی دو بار از طرف هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی منعقد می گردد.

دوره های اجلاسیه فوق العاده از طرف شورای هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بنا به نظر خود آن و یا بنا به درخواست یکی از جمهوری ها منعقد می گردد.

اصل ۴۷- در صورت تولید اختلاف بین شورای اتحاد و شورای ملیتها حل مسأله به کمیون سازش که از روی اصول برابری از طرف هر دو مجلس تشکیل یافته ارجاع می گردد. اگر کمیسیون سازش تصمیم مشترکی نگیرد و یا اگر تصمیم آن، طرف رضایت یکی از مجلس ها نگردد مسأله دوباره در هر دو مجلس مذاکره می شود. در صورت عدم اتخاذ تصمیم مشترک دو مجلس، هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را منحل کرده و انتخابات جدیدی مقرر می کند.

اصل ۴۸- شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در جلسه مشترک هر دو مجلس، هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را از اعضای زیر انتخاب می کند: صدر هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، در کلیه فعالیت خود تابع شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی می باشد.

هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اصل ۴۹- هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی:

الف) دوره های اجلاسیه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را منعقد می نماید؛

ب) فرمان صادر می نماید؛

ج) قوانین جاریه اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را تفسیر می نماید؛

د) بر حسب اصل ۴۷ قانون اساسی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را منحل نموده و انتخابات جدیدی مقرر می کند.

ه) از روی ابتکار خود و یا درخواست یکی از جمهوری های متحده به آرای عمومی مراجعه می نماید (همه پرسى= رفراندوم)؛

و) مقررات و دستورات شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و شورای وزیران جمهور های متحده را در صورت تباین آنها با قانون فسخ و الغاء می نماید؛

ز) در فواصل بین دوره های اجلاس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، از روی پیشنهاد رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، بعضی از وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را منفصل و یا تعیین نموده و بعد این تصمیمات را برای تصویب به شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تقدیم می دارد؛

ح) نشانها و مدالهای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را وضع و القاب افتخاری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را مقرر می دارد؛

ط) نشانها و مدالهای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و القاب افتخاری اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را اعطاء می نماید؛

ی) حق عفو را به موقع اجراء می گذارد؛

ک) درجات نظامی، رتبه های دیپلماسی و سایر منصبها و رتبه های مخصوص را تعیین می نماید؛

ل) فرماندهی عالی نیروی مسلح اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را منصوب و معزول می سازد؛

م) در فواصل دوره های اجلاس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در مورد حمله نظامی به اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و یا در صورت لزوم اجراء تعهدات، به موجب پیمانهای بین المللی راجع به دفاع مشترک در مقابل تجاوز، حالت جنگ اعلام می نماید؛

ن) بسیج عمومی و جزئی را اعلام می نماید؛

س) عهدنامه های بین المللی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را تصویب و فسخ می کند؛

ع) نمایندگان مختار اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را در قبال دول خارجه منصوب و آنها را فرامی خواند؛

ف) استوارنامه ها و بازخواست نامه های نمایندگان دیپلماسی دول خارجه را که در قبال آن تعیین شده اند، می پذیرد؛

ص) در بعضی نواحی و یا در سراسر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بنا به مصالح و منافع دفاع اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و یا به منظور تأمین نظم اجتماعی و امنیت دولتی، حکومت نظامی اعلام می نماید.

اصل ۵۰- شورای اتحاد و شورای ملیتها کمیسیون های رسیدگی به اعتبارنامه های وکلا را برای بازرسی کردن اعتبار هر یک از وکلای مجلسها انتخاب می نمایند؛

مجلسها از روی پیشنهادهای کمیسیون اعتبارنامه ها در باره به رسمیت شناختن اختیارات وکلاء و یا تقاضای بطلان انتخاب وکلای علیحده تصمیم می گیرند.

اصل ۵۱- شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی هنگامی که لازم و ضروری شمارد، برای هر مسأله ای کمیسیونهای بازرسی تعیین می نماید.

تمام ادارت و مأمورین دولتی مکلف اند درخواستهای این کمیسیون ها را اجراء نموده و مدارک و اسناد لازمه را در تحت اختیار آنها بگذارند.

اصل ۵۲- وکیل شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را بدون رضایت شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و در فواصل دوره های اجلاس شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بدون رضایت هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نمی توان به دادگاه جلب نمود و یا توقیف کرد.

اصل ۵۳- هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پس از انقضای مدت اختیارات و یا بعد از منحل نمودن شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی قبل از انقضای مدت تا تشکیل هیأت رئیسه جدید شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از طرف شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که تازه انتخاب شده باشد، اختیارات خود را حفظ می کند.

اصل ۵۴- هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پس از انقضای مدت اختیارات و یا در صورت منحل نمودن شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی قبل از انقضای مدت، انتخابات جدید را حداکثر تا دو ماه بعد از انقضای اختیارات و یا منحل نمودن شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تعیین می نماید.

اصل ۵۵- حداکثر تا سه ماه پس از انتخابات جدید شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی هیأت رئیسه سابق، شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را برای تشکیل جلسه دعوت می نماید.

اصل ۵۶- شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در جلسه مشترک هر دو مجلس هیأت دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یعنی شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی را تشکیل می دهد.

فصل چهارم

مقامات عالی قدرت دولتی جمهوری های متحده

اصل ۵۷- عالی ترین مقام قدرت دولتی جمهوری متحده، شورای عالی جمهوری متحده می باشد.

اصل ۵۸- شورای عالی جمهوری متحده از طرف اهالی جمهوری برای مدت چهار سال انتخاب می گردد. مقررات نمایندگی از روی قوانین اساسی جمهوری های متحده تعیین می گردد.

اصل ۵۹- شورای عالی جمهوری متحده یگانه مقام قانون گذاری جمهوری می باشد.

اصل ۶۰- شورای عالی جمهوری متحده:

الف) قانون اساسی جمهوری مزبور را تصویب و به موجب ماده ۱۶ قانون اساسی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تغییراتی در آن می دهد.

ب) قانون اساسی جمهوری های خودمختاری را که جزو آن می باشند، تصویب نموده و مرز خاک آنها را معین می نماید.

ج) نقشه اقتصاد ملی و بودجه جمهوری را تصویب می کند.

د) از حق عفو عمومی و عفو اتباعی که از طرف مقامات قضائی جمهوری متحده محکوم شده اند، برخوردار است.

ه) نمایندگی جمهوری متحده را در مناسبات بین المللی مقرر می نماید.

و) ترتیب تشکیل واحدهای نظامی جمهوری را مقرر می دارد.

اصل ۶۱- شورای عالی جمهوری متحده، هیأت رئیسه شورای عالی جمهوری متحده را به ترتیب زیر انتخاب می نماید: صدر هیأت رئیسه شورای عالی جمهوری متحده، معاونین او، دبیر هیأت رئیسه و اعضای هیأت رئیسه شورای عالی جمهوری متحده. اختیارات هیأت رئیسه شورای عالی جمهوری متحده بر طبق قانون اساسی جمهوری متحده معین می گردد.

اصل ۶۲- شورای عالی جمهوری متحده، برای ریاست در جلسات خود رئیس شورای عالی جمهوری متحده و معاونین او را انتخاب می نماید.

اصل ۶۳- شورای عالی جمهوری متحده، هیأت دولت جمهوری متحده یعنی شورای وزیران جمهوری متحده را تشکیل می دهد.

فصل پنجم

مقامات اداره امور دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

اصل ۶۴- عالی ترین مقام اجرائیه و مدیره قدرت دولتی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی می باشد.

اصل ۶۵- شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در مقابل شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی مسؤول و پاسخگو می باشد. لیکن در فواصل بین دوره های اجلاس شورای عالی، در مقابل هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی، پاسخگو بوده و مسؤول می باشد.

اصل ۶۶- شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بر اساس قوانین جاریه و برای اجرای آنها تصویب نامه و دستوراتی صادر نموده و در اجرای آنها نظارت می نماید.

اصل ۶۷- تصویب نامه ها و دستورات شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در سراسر خاک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی لازم الاجراء می باشند.

اصل ۶۸- شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی:

الف) کارهای وزارتخانه های عمومی اتحاد شوروی و وزارتخانه های جمهوری های متحده اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و سایر مؤسسات و ادارات تابعه را هماهنگ و اداره می نماید؛

ب) اقدامات مربوط به اجرای نقشه اقتصاد ملی، بودجه دولتی و استحکام سیستم اعتبارات و مالی را به عمل می آورد؛

ج) برای تأمین نظم اجتماعی، دفاع از مصالح دولت و حفظ حقوق اتباع اقدامات مقتضی را معمول می دارد؛

د) در رشته مناسبات با دول خارجی رهبری عمومی می نماید؛

ه) عده افرادی را که همه ساله مشمول نظام وظیفه می باشند، تعیین نموده و رهبری تشکیلات عمومی نیروی مسلح کشور را عهده دار می باشد؛

و) در صورت لزوم برای اداره امور ساختمان اقتصادی، مدنی و دفاعی، کمیته و ادارات کل مخصوصی در قبال شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی تشکیل می دهد.

اصل ۶۹- شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی حق دارد که در رشته ادارات و اقتصادیاتی که داخل حدود صلاحیت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی می باشد، مقررات و دستورات شورای وزیران جمهوری های متحده را متوقف نموده و تصویب نامه ها و دستورات وزیران جمهوری های متحده شوروی سوسیالیستی را فسخ و الغاء نماید.

اصل ۷۰- شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از طرف شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به ترتیب ذیل تشکیل می گردد:

رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛

معاونین رئیس شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛

رئیس کمیسیون دولتی طرح نقشه های اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛

وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی؛

رئیس کمیته امور هنرهای زیبا.

اصل ۷۱- دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یا وزیر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که طرف استیضاح وکیل شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی می باشند، مکلف اند در مدتی که بیشتر از سه روز نباشد در مجلس مربوطه جواب شفاهی یا کتبی بدهند.

اصل ۷۲- وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی اداره آن رشته های امور دولتی را که در حدود صلاحیت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی می باشد، عهده دارند.

اصل ۷۳- وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در حدود صلاحیت وزارتخانه های مربوطه، بر اساس و برای اجرای قوانین جاریه و هم چنین تصویب نامه‌ها و دستورات شورای وزیران اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی احکام و دستوراتی صادر نموده و اجرای آن‌ها را تفتیش و بازرسی می نمایند.

اصل ۷۴- وزارتخانه های اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی یا وزارتخانه های عمومی اتحاد شوروی، یا وزارتخانه های جمهوری های متحده می باشند.

اصل ۷۵- وزارتخانه های عمومی اتحاد شوروی در سراسر خاک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی آن رشته امور دولتی را که به عهده آن‌ها گذاشته شده یا به طور مستقیم و یا توسط مقاماتی که تعیین کرده‌اند، اداره می نمایند.

اصل ۷۶- وزارتخانه های اتحاد شوروی و جمهوری های متحده، آن رشته امور دولتی را که به آن‌ها واگذار شده، قاعدتاً توسط وزارتخانه های همانم در جمهوری های متحده اداره می کنند و فقط امور عده محدود و معین بنگاه هائی را که فهرست آن‌ها به تصویب هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی رسیده است، به طور مستقیم اداره می نمایند.

اصل ۷۷- وزارتخانه های ذیل، وزارتخانه های عمومی اتحاد شوروی می باشند:

صنایع هواپیما سازی؛

صنایع خودرو(اتومبیل) سازی؛

بازرگانی خارجی؛

تسلیحات؛

زمین شناسی،

تهیه محصولات

تهیه ذخایر مادی؛

ماشین سازی و تولید آلات و ادوات؛

صنایع بهداشتی؛

نیروی دریائی؛

صنایع نفت نواحی شرقی؛

صنایع نفت نواحی جنوبی و غربی؛

ذخایر خواربار؛

صنایع وسایل ارتباط مخابرات؛

راه؛

صنایع لاستیک سازی؛

کشتیرانی در رود خانه ها؛

پست و تلگراف و تلیفون؛

ماشین سازی کشاورزی؛

ماشین سازی؛

ماشین های ساختمانی و راه سازی؛

ساختمان کارخانجات جنگی و نیروی دریائی؛

ساختمان کارخانجات صنایع سنگین؛

ساختمان مؤسسات تولید سوخت؛

کشتی سازی؛

ساختمان ماشینهای حمل و نقل؛

تهیه استاد کاران؛

صنایع ماشین سازی سنگین؛

صنایع ذغال سنگ نواحی شرقی؛

صنایع ذغال سنگ نواحی غربی؛

صنایع کیمیائی؛

صنایع فلزات رنگین؛

صنایع سلولز و کاغذسازی؛

صنایع فلز سیاه؛

صنایع ماشین آلات الکتریک؛

صنایع کارخانجات برق.

اصل ۷۸- وزارتخانه های زیر وزارتخانه های جمهوری های متحده می باشند؛

صنایع مواد نفتی؛

کشور؛

نیروهای مسلح؛

تعلیمات عالی؛

بازرسی دولتی

امنیت دولتی؛

بهداری؛

امور خارجه؛

سینماتوگرافی؛

صنایع سبک؛

صنایع جنگل؛

صنایع لبنیات و گوشت؛

صنایع مواد خوراکی؛

صنایع مصالح ساختمانی؛

صنایع ماهی نواحی شرقی؛

صنایع ماهی نواحی غربی؛

کشوری؛

ساخوزها؛

صنایع پارچه بافی؛

بازرگانی؛

دارائی؛

دادگستری.

ادامه دارد